

MI STI ^ N O S T A N A D U H O V

Најживописно место на Балканот е Охридско, со изворите на реката Црн Дрим, во Свети Наум. Бистрите води повторно се појавуваат бучно и чисто, како изродени од мајчината утроба излегувајќи од езерото кај градот Струга, на северниот брег.

Јагулата со векови патува од Охридското Езеро до Сараготското Море, преку реката Црн Дрим. Таму се мрести, а потоа нејзиното потомство под мистериозни патишта се враќа во Охридското Езеро.

Едно од најубавите духовни светилишта на Охридското Езеро е манастирот "Св. Наум". Велат, ако го ставиш увото на неговиот гроб, ќе можеш да му го слушнеш чукањето на срцето. Можеби оваа легенда нè потсетува на нашите корени, на нашето опстојување.

■ Пишува:
Розита ЗАКЕВА

Во 1886 година, рускиот славист архимандрит Антонин, при посетата на Охрид запишал: "По два-три века околу Охридското Езеро ќе се создадат безброј градови и села... а, во сите насоки на древната Лихнида ќе пловат брзи бродови и чамци". Но, не минаа два-три века, туку само неколку децении и бродовите и чамците запловија по езерото, на неговото крајбрежје почнаа да се формираат населби, така што од ден на ден Охрид пишуваше нова историја, неоткажувајќи се од непроценливо богато минато.

Некогашниот град на древноста, културата и традицијата стана модерен и атрактивен туристички центар, кој иако постои со векови, како секој ден да го дише минатото, благодарение на зачуваните древни богатства.

Ако барем еднаш во текот на животот го посетите градот Охрид, тогаш во него останувате вечно, затоа што со себе понесувате дел од него и од неговите природни убавини. И, при секоје потсетување на спомените за Охрид нешто топло ви го грее срцето. Мо-

жеби тоа е поради секое изгрејсонце или зајдисонце, доживеано покрај брегот на Охридското Езеро, можеби заради бистрата вода или едноставно заради епитетот кој го заслужува - "град-музеј".

ЕПОХАЛНО БОГАТСТВО

Под пазувите на планината Галичица, на крајниот југозападен дел на Македонија, со површина од 348 километри квадратни, најголема длабочина од 294 метри и надморска височина од 695 метри е сместено Охридското Езеро.

Според геолошките епохи, тоа е создадено со тектонски поместувања на земјиштето пред околу 4 милиони години. Езерото се наоѓа на листата на најстарите тектонски езера во светот: Бајкалското во Сибир и Тангањика во Аф-

рика. Истражувањата покажале дека езерото е создадено како последица од земјотреси со кои земјата се распукнала и се формирал басен во кој освен вода се сконцентрирале и голем број растенија и животни. Оние кои не успеале да ги преживеат епохите, исчезнале, но и покрај тоа езерото располага со богат биодиверзитет и многу реликтни и ендемични видови кои сочинуваат околу 70 отсто од живиот свет во него. На пример: познатата охридска пастрмка, јагулата, кленот, летницата, белвицата, плашицата (од чии крлушки се изработува надалеку познатиот охридски бисер), полжавите, црвите, сунгерите и водните растенија.

За водите на ова уникатно езеро најинтересна е приказната за јагулата. Таа со векови патува од Охридското Езеро

ВОЗОБНОВЕНИОТ "СВ. КЛИМЕНТ"

до Сараготското Море, преку реката Црн Дрим. Таму се мрести, а потоа нејзиното потомство под мистериозни патишта се враќа во Охридското Езеро.

Бистра езерска вода, прекрасни климатски услови, недопрена убавина, дело на природата, сè ова е предизвик за секој посетител, намерник или ненамерник. Колорит од планински цвеќиња, прекршување на сончевите зраци по езерското синило, мирис на планински чај по ливадите, свеж воздух...

Благите зими се добра причина и во овој период од годината да се престојува покрај Охридското Езеро. Од друга страна, пак, во умерено жешките лета македонската мека се полни со туристи од секаде. Многубројните хотели на крајбрежјето нудат квалитетни услуги, а посетителите се заинтересирани да престојуваат во градот и поради културните манифестации и фестивалите "Охридско лето" и "Балкански фолклорен фестивал".

Најживописно место на Балканот се изворите на ре-

НИ ОТ ВИ СЕР БАЛКАНСКИ

НА ПЛОАШНИК

ката Црн Дрим, во Свети Наум, чијашто кристално бистра вода овозможува да се видат дното и алгите.

Тие повторно се појавуваат бучно и чисто, како изродени од мајчината утроба, излегуваат од езерото кај градот Струга, на северниот брег. Реката Црн Дрим е феномен на оваа природна композиција. Таа само го дополнува мозаикот за Охрид и за Охридско.

ДРЕВНА КУЛТУРА И ТРАДИЦИЈА

Во Охрид доминира и својевидна мистичност. Она што е исконско во вековното опс-

тојување на овој град се чувствува на секој чекор, се добива впечаток дека некоја чудна временска машина постојано ве враќа во минатото. Испреплетени еден со друг се животот на историјата и животот на сегашноста, во еден момент стануваат едно Охрид и Лихнидос.

Старото име на Охрид е Лихнидос и значи светол, всушност ја означува просирноста на езерото. Римјаните го освоиле во 148 година пр.н.е., кога Охрид станал центар на римската провинција - Македонија. Тој бил и престолнина на првиот македонски цар Самуил, чијшто тврдини во стариот дел на градот и денес потсетуваат на богатото македонско минато.

Охрид е колевка на нашата

"ГРАД - МУЗЕЈ" ЗАСЛУЖЕН ЕПИТЕТ

ната убавина е збогатена со духовниот мир и со приказната за Климент и Наум Охридски, кои го избрале овој град за свое прибежиште и тука го создале првиот балкански словенски центар.

донска земја може да се гордее со една своја посебност. Тоа е охридскиот бисер изработен од рацете на вештите мајстори. Овој занает е тајна која традиционално се пренесува од поколение на поколение во неколку охридски семејства. Охридскиот бисер се изработува од крлушките на рибата плашица, а неговата вистинска боја е бисерно бела. Со помош на одредени технологии бисерот се изработува и во други бои. За мајсторите од старата охридска чаршија е карактеристичен уште еден занает, изработката на филигран, кој датира од средниот век. Сребрената нишка, во вид на конец добиена со процес на топење и истегнување, долго и макотрпно се витка за да се создаде саканиот производ.

Познатите охридски бисери и филигран, песната за Билјана и за Билјанините извори, реката Црн Дрим, легендите и црковните храмови, езерото, традицијата, исконското, вековното, светското наследство под заштита на УНЕСКО и уште многу други нешта, ја создаваат комплетната слика за градот Охрид и за Охридското Езеро.

И не заборавајте, кога ќе го напуштате Охрид, запејте ја: "Билјана платно белеше, на охридските извори, наспроти нејзе рибари, рибари стари другари...".

"СВ. НАУМ" СВЕДОК НА НАШЕТО ОПСТОЈУВАЊЕ

древна култура, во него живееле, се раѓале и умирале многу култури и цивилизации. Фактот дека некогаш тој бил центар со најголем број црковни градби, го потврдуваат и многубројните христијански храмови, богати со фрескоживопис. Сведоци на времето на испосништвото и на монаштвото, се црковните објекти како: "Св. Софија", "Св. Наум", "Св. Јован Канео", "Св. Пантелејмон", "Св. Климент".

На крајниот југоисточен брег од езерото, на границата со соседна Албанија, природ-

Едно од најубавите духовни светилишта е манастирот "Св. Наум". Велат, ако го ставиш увото на гробот на Свети Наум, чии мошти почиваат на ова место, ќе можеш да го слушнеш чукањето на неговото срце. Можеби оваа легенда на симболичен начин нè потсетува на нашите корени, на нашето опстојување. Растргнати меѓу минатото и иднината, чувствата и сетилата, од занесот на вознесот будат езерските бранови и криците на осамените птици.

Овој дел од нашата маке-